

Iz državnega zbora.

Včerajšnja seja državnega zbora (2. dne t. m.) bila je manj zanimiva zaradi predmetov, ki so se obravnavali, kakor zaradi strankarskih razmer, katere so se prvič razodevale na posebno jasen način. Predlogu imunitetnega odseka, da naj se dopusti tožba zoper poslanca M. Vošnjaka, pritrnilo se je brez vsakega razgovora, akoravno se je deloma mislilo, da ne bo steklo tako gladko. — Razpravo o Türkovem predlogu pa so porabili zastopniki različnih nemških strank v to, da so drug drugemu prav pošteno napadali. Türk sam napadal je nemško-liberalce, Polak napadal je nemško-liberalce in antisemite, Weitloff napadal je strastno dunajske demokrate, Luegger je zopet neusmiljeno obdelaval Weitloffa, nemški klub in pa nemško-avstrijski klub. Izrekoma je oostro zavračal očitane, da bi dunajski demokrati ne bili dobri Nemci z vprašanjem, kdo je prav za prav dober ali pravi Nemec? ker udje nemško-avstrijskega kluba trdijo, da konservativni Nemci niso pravi Nemci; udje nemškega kluba trdijo, da udje nemško-avstrijskega kluba nikakor niso pravi Nemci; udje nemško-narodne zaveze (Schönerer i. dr.) pa trdijo, da tudi udje nemškega kluba niso pravi Nemci, temveč da so pravi, nepopačeni Nemci samo pristaši viteza Schönererja. Ako bi bilo vse to res, tedaj nazadnje res nima Avstrija več pravih Nemcev in potem uže tudi ne odločuje toliko, ali se tudi dunajskim demokratom kaj tacega očita.

Enako oostro zavračal je Pattai napade Weitloff-Sturmove, tako, da se more imenovati včerajšnja seja prav pravcati bratovski boj med nemškimi strankami avstrijskega državnega zbora, iz katerega vsak lahko razvidi, da si „nemštvo“ in pa „odrivanje“ in „pritiskanje“ nemštva tolmači vsak Nemce po svoje.

Enako zanimivo bilo je utemeljevanje Turkovega predloga o vpeljavi borsnega davka. Pri tem predmetu govorila sta Türk in Luegger, dalje oglašen Obreza pride na vrsto v petek.

Za petkom pa bo prva seja še le v petek po pe-
pelnici, tako, da teden dni ne bo nobene javne seje.

Naši dopisi.

Z Dunaja 28. febr. (Državni zbor; klub turistov.)
Tri tedne vlekla se je brezkončna razprava o železnici Duks-Bodenbach, kakor morska kača, katere, kakor je bilo skoraj videti, se ne bo zbornici mogoče odkrižati. Predlog za konec debate, katerega je v imenu desnice stavil dr. Poklukar po dvodnevi razpravi se vsled prevelike rahločnosti nekaterih desničarjev ni sprejel, akoravno je bilo uže takrat očitno, da specialna razprava vsakemu podaja še obilno priliko, vse povedati, kar ima na srcu. — Razprava dobila je pa potem čisto novo lice. Vlada in večina hotela je potem prav za prav vse izvleči iz vsakega nasprotnika baron Pino-vega, da naj vse sumičenje, ki se je tako bogato pričelo, iztrese pred javnost, da bo vsaj svet vedel, pri čem je.

In kaj je bil sad onega izživljanja? Najhujši nasprotnik ministrov, Steinwender, izrekel je na vsa usta, da Pinotu ni očital nikakoršne nepoštenosti, drug nasprotnik Maag — segal je uže po družih ministrih rekoč, da je Taaffe imel svojo senčnato osebo Nemnaja itd., vsak drug minister svojo enako osebo, ne pa, da bi se bil govornik spuščal v dokazovanje, še ostala dva govornika pa sta se dala izbrisati in ko je prišlo do nadrobne razprave, oglasila sta se samo še 2 nasprotna govornika, sicer pa je pri vsakem delu predloga obširno in neumorno govoril vladini zastopnik

Witek. Se ve, da je minister Taaffe odločno zavrnil vse govornike, ki so sumičili vlado in se sklicaval na postavo o odgovornosti vlade, in zahteval, da se minister, kateremu se kaj napačnega očita, toži po tej postavi, sicer pa je zahteval, da predsednik brani vlado po opravilnem redu pred krivičnimi napadi.

Ta odločna beseda Taaffejeva je konečno razdrnila po sumičenji omamljene in pa pokazala, da vlada svojo nalogo smatra za drugačo, kakor ji jo pridevajo nasprotniki, in da ne mara dalje biti za tnalico.

O drugih točkah bilo je potem primeroma prav malo govorjenja, samo pri prvem branju predloga Türkovega o daljnem znižanju zemljiškega davka vnela se je obširna razprava, katera bo gotovo napolnila zelo vso prihodnjo sejo.

Poročati imam dalje o shodu kranjskih poslancev v kranjskem klubu turistov. — Navzoči bili so: dvorni svetovalec vitez Hauer, Lorenc, prof. E. Süß, Fr. Krauss in pa uže zadnjič imenovani poslanci. Obravnavalo se je vprašanje: Kako osušiti redno preplavljeno polje v Planini, Logatcu, Cirknici in Ložu. — Razdelilo se je poročilo gosp. Krausa, in ko se je pričel govor o tem, zahvalil se je poslanec dr. Poklukar klubu turistov za prizadevanje, katero je tako pomenljivo za zboljšanje kmetijskih razmer na Notranjskem ter je izrazil željo, da bi se tudi v prihodnje vzdržalo složno sodelovanje kranjske dežele in pa klubu turistov za Kras. Potem se je na drobno pretresavalo poročilo, razprave vdeležili so se gg. Hauer, Krauss, Süß, Lorenc, grof Hohenwart, Obreza, dr. Poklukar, in pokazalo se je popolno soglasje med poslanci in klubom enako gledé namenov, kakor gledé sredstev — kakor upam — v blagor Notranjske.

Iz Ljubljane. — Načrt postave o odpisovanju zemljiškega davka pride, kakor se nam iz merodajnega vira poroča, v davkovskem odseku državnega zbora v razpravo še le začetkom posta. Zakasnenje povzročili so drugi obilni opravki poročevalca, ki e z zavla-
kanjem železniške razprave v zbornici, moral tudi več kot teden dni čakati s svojim poročilom, s katerem je še le pretekli petek prišel na vrsto. — To zakasnenje pa daje kmetovalcem po Slovenskem še daljo priliko, davkovskemu odseku naznaniti svoje želje gledé začetkom omenjene postave.

— Za predsedniškega tajnika pri c. k. deželni vladí kranjski imenovan je dosedanji komisar pri c. k. okrajnem glavarstvu v Litiji, grof Attems, kakor čujemo, zelo nadarjen in spreten uradnik.

— Kratek navod o prvi pomoči pri nezgodah, — spisal dr. Alojzij Valenta, c. kr. vladni svetnik in redni javni profesor porodostvja, vodja in primarij deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani, je naslov brošurici, katera na 16 straneh daje poduk, kako pomagati: 1) pri omedlevici sploh, 2) pri dozdevni smrti, in to vsled utopa, pri obešenih ali zadavljenih, pri zmrznjenih, vsled solčnega pika, pri od strele zadetih, 3) pri zadušenju vsled vsopenja škodljivega plina ali gaza, 4) pri zastrupljenju, 5) pri poškodovanju po vnanji sili, in to pri krvavitvi, ako se komu zlomi kost, 6) pri opeklini, 7) ako koga stekla žival vgrizne, 8) ako v naravne odprtine človeškega života katera reč zaide, in konečno 9) pri nekaterih drugih naglih in težkih boleznih prigradljivih, kakor pri udarcu, padavici, silnem krvavenju iz nosa. — Brošurico prodaja po 12 kr. vratar deželne bolnice in pa Lichtenthurnova sirotišnica, kateri je namenjen čisti dohodek.

— V „Narodni tiskarni“ vršil se je pretekli četrtek in petek pomenljiv prevrat. Imeli so občni zbor, kjer volil se je nov upravni odbor in izvolitev pokazala je toliko razlike v osehah novega odbora memo prejšnjega, da se v njih izražuje tudi nov

političen program. Dosedanji načelnik—upravnik odborov dr. Vošnjak umaknil se je bivšemu načelniku dr. V. Zarniku. Koliko ta prememba sedaj pomenja, je vsakemu jasno, kdor je le nekoliko opazoval gibanje in borbe v narodnih krogih naše domovine.

Povodom tega prevrata ponavlja „Sl. N.“ svoj političen program z leta 1868; vrh tega pa naznanja, da je upravni odbor izvolil političen odsek z udi: dr. Zarnik, Iv. Hribar in dr. Tavčar, — dalje gospodarski odsek z udi: Ferd. Bradaška, Iv. Hribar in Anton Knez. — V posebni notici pa se naznanja, da je dr. Vošnjak izstopil iz upravnega odbora „Narodne tiskarne“.

— Nova knjiga: „Kurzgefasste Geschichte Krains mit besonderer Rücksicht auf Culturentwickelung. Von August Dimitz. Druck und Verlag von Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg“ — imenuje se ravno na svitlo prišla, 150 strani obsegajoča knjiga znanega zgodovinarja A. Dimitza. Knjiga naslanja se, kolikor smo jo v naglici pregledali, na enako večjo knjigo pisateljovo in bo gotovo dobro došla vsim, ki se zanimajo za zgodovino naše domovine. Knjiga deli zgodovino kranjsko v 14 dob. Prva doba obsega starodavne čase do gospodarstva Rimljanov; zadnja doba sega do leta 1813., vrh tega pa omenja pisatelj tudi najvažnejše dogodbe do l. 1883. med temi: kmetijske družbe, del za osuševanje močvirja ljubljanskega deželnega muzeja in v zvezi s temi: nadvojvoda Janeza, barona Zoisa, grofa Fr. Hohenwarta, barona Schmidburga, — dalje odkupa zemljiških služnosti, vredjenja zemljiškega davka, zgodovinskega društva in s tem v zvezi: dr. K. Ulepiča, dr. Kluna, dr. Costa, P. Hicingerja, dalje Hladnika, Freyerja. Gledé oživljenja slovenščine omenja na kratko „Novic“ in „Slovenske Matice“ in s tem v zvezi: Fr. Metelkota, dr. Prešerna in dr. J. Bleiweisa.

Centralni odbor c. k. kmetijske družbe kranjske naznanja pretužno vest, da je blagorodni gospod

Andrej Brus,

odbornik, blagajnik in tajniški adjunkt c. k. kmetijske družbe kranjske, posestnik zlatega križa za zasluge, bivši knezoškofijski oskrbnik itd.,

rojen v Logaci 15. novembra l. 1805. po kratki, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente umirajočih, 3. marca, ob 1/4 na 5 zjutraj, mirno v Gospodu zaspal.

Telo predragega pokojnega bode v petek 5. marca ob 3/4 na 4 popoldne v hiši na Poljanski cesti št. 9 blagoslovljeno in potem k sv. Krištofu prenešeno.

Priporočamo ranjcega v blagi spomin.

V Ljubljani 3. marca 1886.

— Pobiranje doneskov za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani. Brez dvojbe najvažnejši dogodek iz zadnjih časov in iz zgodovine našega nabiranja je ta, da je kegljačka zaveza „Edinost“ ves čisti dohodek plesne veselice, ki jo je priredila v soboto 20 februarja t. l. v čitalniških prostorih na korist „Narodnemu Domu“, naklonila naši družbi ter znesku 110 for. 89 kr. pridodala iz svojega še toliko, da je kupila za celo svoto 120 forintov desetkrajcarsko knjižico pod številko LXXXI. To je tedaj prva v polni svoti razprodana desetkrajcar-

ska knjižica, kar je tem bolj uvaževalno, ker je način razprodaje zares mikaven in vse posneme vreden. Gospodom darovalcem moramo klicati s Horacijem:

„Omne tulit punctum, qui, miscuit utile dulci“.

Veselica, v vsakem obziru sijajna, ki se je obnesla po vsem izvrstno in posebno gledé mnogobrojne udeležitve nadkrilovala vse dosedanje veselice letošnjega predpusta. Na drugi strani pa koristni namen in zeló ugodni uspeh za vse podpore vredno občenarodno podjetje. Gospodom iz veseliškega odbora še posebej najpristrčnejšo zahvalo za ta zares blagodušni in izdatni dar. Prvi tisočak je že prekoračen. Hajdi na delo, da se nam bo kmalo nadejati družega. „Exempla trahunt“.

Razven te smo pa dobili v zadnjem času tudi več krajcarskih knjižic razprodanih; njih število je narastlo na 55 in se je tedaj pomnožilo za 5. Pred vsem nam je omeniti g. župnika Dr. R. iz Vidma, ki je sam kupil kot 51. krajcar:ko knjižico pod št. 326 (sedmi slučaj). Ostale štiri knjižice smo dobili iz Ljubljane: 52. pod št. 228 od g. H. T., 53. pod št. 407 od g. dr. V. G. (v četrtič) 54. pod št. 415. od g. E. L. (v petič) in 55. pod št. 42 od g. G. P. Lepo hvalo vsem zavednim in marljivim nabiralcem.

Kakor je razvidno iz izkaza, ki je bil objavljen v sobotni številki „Slov. Naroda“, je doslej nabranih že uad 1100 forintov, za ta kratek čas omenljiva in izdatna svota. Naša misel si pridobiva vedno več tal; čim večji uspeh, tem večje, tem splošnejše zanimanje, tem hitreje tudi naraščanje nabrane svote.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Tudi naš cesarski dvor imel je v letošnjem predpustu svoje ženitovanje: minulo nedeljo bila je namreč poroka nadvojvoda Karola Štefana in njegove neveste nadvojvodice Marije Terezije. — Zdravje cesarjeviča Rudolfa se sicer boljša, pa ogerški pisatelj Jokaj, ki ga je obiskal, pripoveduje, da je bled in da se mu vidijo nasledki hudih bolečin. — Ustavoverci praznovali so, kolikor je v tako slabih časih za ustavoverstvo moč, slovesno 25letnico februarske ustave. Herbst šel je v imenu nemško-avrtrijskega kluba častitat starčeku Schmerlingu, očetu one enostranske ustave, drug drugemu ponavljala sta si stara strankarja besede: nemško in centralizem, le memogredé spominjala sta se zavolj lepšega tudi še „liberalizma“ in konečno sta si začela tožiti o slabih časih, o nehvaležni mladini itd. Enako pesem ponavljal je tudi Plener v društvu dunajskih volilcev, kjer je po eni strani slavil Schmerlinga, po drugi pa se tolažil z upanjem, da sedanja vlada tudi ne ostane na vekomaj na krmilu.

V budgetnem odseku kazal je Lienbacher zopet svoje stare rogé, ker se je gledé narodne enakopravnosti kazal po vsem vrednega najdaša Plenerjevega, in kar je še pomenljivejši, da je za saboj potegnil dva sicer pravična, toda slabo podučena nemška konservativca: Gornjeavstrijsca viteza Haydena in pa štajerskega Kalteneggerja.

Zanimive so bile tudi razprave v vojnem odseku, kjer se je vršila splošna razprava o postavnem načrtu, zadevajočem osnovo črne vojske, katera ima še zeló obtežiti težko vojno breme. Poslanci obračali so se zoper ojtrosti postave, brambovski minister grof Welsersheimb pa si je prizadeval dokazati, da postava onih ojstrin nima, kateri ji je pridevalo javno mnenje.

Nemška. — Pruski deželni zbor sprejel je postavo v zvezi severnega in izhodnega morja s kanalom; obširnejša razprava nastala je samo o vprašanji, jeli naj se